

בבית המשפט העליון

בש"פ 1497/19

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: דוד מנגיסטו

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 7.2.2019 במ"ת 28175-01-19 שניתנה על ידי כבוד השופט ד' טפרברג

תאריך הישיבה: כ"ח באדר א' התשע"ט (5.3.2019)

בשם העורר: עו"ד גבריאל טרונישוילי

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 7.2.2019 במ"ת 28175-01-19 (השופט ד' טפרברג), בגדרה הורה בית המשפט על מעצר העורר עד תום ההליכים.

2. ביום 11.1.2019 הוגש נגד העורר כתב אישום, שבו יוחס לו – בצוותא עם אדם נוסף – נסיון רצח. בהחלטה מיום 22.1.2019 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים, נוכח קיומן של ראיות לכאורה, ומחמת מסוכנותו. לשם בחינת שחרורו של העורר לחלופת מעצר, התבקש תסקיר מעצר מאת שירות המבחן, ומעצרו הוארך עד למתן החלטה אחרת. ביום 31.1.2019 הוגש תסקיר המעצר. בתסקיר תואר עברו הפלילי של העורר, הכולל מספר עבירות אלימות שעבר כקטין וכבגיר, ושכגיין הורשע ונדון לעונשי מאסר. כמו כן נמסר, כי כנגד העורר תלויים ועומדים שני תיקים נוספים בגין עבירות אלימות, ועונש מאסר על-תנאי בן 7 חודשים – גם הוא בעקבות הרשעתו בעבירות אלימות. בתסקיר תוארו מספר נסיונות טיפול ושיקום שלא צלחו בשל

התנהגות העורר. שירות המבחן העריך רמת סיכון גבוהה מאוד להישנותן של עבירות אלימות, והעריך את דרגת החומרה של ההתנהגות – במידה ותישנה – כגבוהה גם כן. נוסף על כך הוערך, כי חלופת מעצר בפיקוח אנושי לא תיתן מענה הולם שיאפשר הפחתת המסוכנות הנשקפת מהעורר. חלופת מעצר קונקרטי שהוצעה – בדירת אמו של העורר – נשללה, וכך גם המפקחים שהוצעו. בהתחשב באמור, לא הומלץ על שחרורו של העורר ממעצר.

3. ביום 7.2.2019 התקיים דיון המשך בשאלת מעצרו של העורר. בהחלטה שניתנה בו ביום, עמד בית המשפט על עיקרי תסקיר המעצר שהונח לפניו – על התרשמותו השלילית של שירות המבחן מהעורר; רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת ממנו; עברו הפלילי המכביד; ונסיונות הטיפול שכשלו נוכח התנהלותו השלילית. נקבע, כי אין מקום להידרש לבחינתם של מפקחים נוספים שהוצעו, שכן פיקוחם נועד להעשות בדירת אמו של העורר – חלופה שנפסלה זה מכבר. סוף דבר, בית המשפט הורה על המשך מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים.

4. בערר שלפני טוען ב"כ העורר, כי שגה בית המשפט בפסילת חלופת המעצר בדירת אמו של העורר, שהעתיקה מגוריה למיקום מרוחק ממקום ביצוע המעשים המיוחסים לו; ובכך שלא בחן את התאמתם של מפקחים נוספים. אשר למפקחים שנבחנו נטען, כי מקור ההתרשמות השלילית של שירות המבחן מהם טמון בקשיי שפה. בדיון מיום 5.3.2019 חזר ב"כ העורר על נימוקי הערר, והדגיש כי חרף נסיונות העבר שלא צלחו, נכון העורר להשתלב בהליך טיפולי. ב"כ המדינה עמדה על המסוכנות הנשקפת מהעורר – מכוח המיוחס לו; עברו הפלילי; והתרשמות שירות המבחן ממנו. בהתחשב באלו ונוכח עמדתו השלילית של שירות המבחן טענה ב"כ המדינה, כי אין במפקחים ובחלופות המעצר שנבחנו – ושנדחו – כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר.

5. עיינתי בנימוקי הערר; בחנתי את החלטות בית המשפט המחוזי ואת תסקיר המעצר שהוגש מטעם שירות המבחן; נתתי דעתי על טענות הצדדים, אלו שבכתב ואלו שבעל-פה – ובאתי לכלל מסקנה שדין הערר להידחות. המעשים המיוחסים לעורר חמורים, ומובנית בהם הנחה בדבר מסוכנותו. הנחה קטגורית זו שבחוק מעוגנת גם במציאות הפרטנית בנדון דידן. שירות המבחן העריך כי מהעורר נשקפת מסוכנות גבוהה מאוד, שלא ניתן לאיין באמצעות חלופת מעצר שהוצעה בפיקוח. זמן מועט חלף ממועד הגשת תסקיר המעצר; לא הובא לפני נימוק שיוביל למסקנה כי המסוכנות פחתה ביני לביני.

6. אשר לפסילתן של חלופות המעצר נטען, כי מששינתה אמו של העורר את מקום מגוריה – נתחייבה בחינה מחדש של דירתה כחלופת מעצר; ולא היא. חלופה זו לא נפסלה מחמת קירבתה למקום ההתרחשות, אלא מחמת התרשמותו של בית המשפט מאמו של העורר. אין נפקא מינה גם אם המעבר נעשה מתוך הבעת נכונות לפקח על העורר וכדי להכשיר את הקרקע לכך. בית המשפט המחוזי קבע, כי חלופת מעצר בבית אמו של העורר לא תסכון, משום שלא תפחית את המסוכנות הנשקפת מהעורר. פסילתה נעשתה לגופה של יכולת הפיקוח בדירתה כחלופה, ולא נוכח שיקולים גאוגרפיים; אדרבא. הדברים מעוגנים במפורש גם בתסקיר שירות המבחן – שבו נקבע, כאמור, שאין בחלופת מעצר כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת מהעורר. הטעם לפסילת המפקחים הנוספים שהוצעו נגזר גם הוא מכך – מפקחים אלו נועדו לפקח על העורר בדירתה של אמו, שנשללה כחלופה. גם במישור זה לא הובא לפני טעם מבורר לשנות מקביעות בית המשפט המחוזי. אשר לטענות בדבר קשיי השפה – משנפסלו המפקחים שהוצעו נוכח עמדות שהביעו לגופם של דברים בשיח עם שירות המבחן, סבורני כי דינן של טענות אלו להידחות.

7. אשר על כן, הערר נדחה. העורר ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים.

ניתנה היום, ל' באדר א' התשע"ט (7.3.2019).

ש ו פ ט